

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDS DIREKTIV 2009/148/EF

2015/EØS/51/19

av 30. november 2009

om vern av arbeidstakere mot farer ved å være eksponert for asbest i arbeidet

(kodifisert utgave)(*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 137 nr. 2,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité⁽¹⁾,

etter samråd med Regionkomiteen,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251⁽²⁾ og ut fra følgende betraktninger:

- 1) Rådskonferansen 83/477/EØF av 19. september 1983 om vern av arbeidstakere mot farer ved å være utsatt for asbest i arbeidet (annet særdirrektiv i henhold til artikkel 8 i direktiv 80/1107/EØF)⁽³⁾ er blitt betydelig endret flere ganger⁽⁴⁾. Av klarhetshensyn og av praktiske årsaker bør direktivet kodifiseres.
- 2) Asbest er en særlig farlig agens som kan forårsake alvorlige sykdommer, og som forekommer i forskjellige former i en rekke arbeidssituasjoner. Mange arbeidstakere utsettes derfor for en mulig helsefare. Krokodolitt anses som en særlig farlig form for asbest.
- 3) Selv om nåværende vitenskapelig kunnskap ikke gjør det mulig å fastsette et nivå under hvilket helsefaren opphører, vil redusert eksponering for asbest likevel redusere faren for å utvikle sykdommer forårsaket av asbest. Det er derfor nødvendig å fastsette særlige harmoniserte framgangsmåter for å verne arbeidstakere mot asbest. Dette direktiv inneholder minstekrav som skal tas opp til ny vurdering på grunnlag av erfaring og teknologisk utvikling på dette området.
- 4) Selv om optisk mikroskopi ikke gjør det mulig å telle de tynneste helsefarlige fibrene, er dette likevel den mest brukte metoden for regelmessig måling av asbest.
- 5) Det er derfor viktig at det treffes forebyggende tiltak for å verne helsen til arbeidstakere som eksponeres for asbest, og at medlemsstatene blir pålagt å føre tilsyn med disse arbeidstakernes helse.

- 6) For å sikre klare definisjoner av fibrene bør de defineres enten i henhold til mineralogisk terminologi eller på grunnlag av CAS-nummer (Chemical Abstract Service).
- 7) Med forbehold for andre fellesskapsbestemmelser om markedsføring og bruk av asbest bør en begrensning av arbeidsoperasjoner som innebærer eksponering for asbest, spille en svært viktig rolle i forebygging av sykdommer som kan knyttes til slik eksponering.
- 8) Meldingsordningen for arbeidsoperasjoner som medfører eksponering for asbest, bør tilpasses nye arbeidsforhold.
- 9) Forbudet mot sprøyting med asbest er ikke tilstrekkelig til å hindre utslipp av asbestfibrer til luften. Det er også viktig å forby arbeidsoperasjoner som eksponerer arbeidstakerne for asbestfibrer ved utvinning av asbest, framstilling og bearbeiding av asbestprodukter eller framstilling og bearbeiding av produkter der asbestfibrer er tilsatt med hensikt, med tanke på de høye og uforutsigbare eksponeringsnivåene.
- 10) På grunnlag av den seneste utvikling i den tekniske fagkunnskap er det nødvendig å definere mer nøyaktig de prøvetakingsmetodene som skal brukes for å måle asbestinnholdet i luften samt metoden for fibertelling.
- 11) Selv om det ennå ikke har vært mulig å fastsette en nedre grense for når eksponering for asbest ikke medfører kreftfare, bør arbeidstakernes eksponering for asbest reduseres til et lavest mulig nivå.
- 12) Arbeidsgivere bør ha plikt til å registrere forekomst eller antatt forekomst av asbest i bygninger eller installasjoner før asbestfjerning påbegynnes, og formidle disse opplysningene til andre som kan bli eksponert for asbest ved å bruke bygningene eller i forbindelse med vedlikehold eller annen virksomhet i eller på bygningene.
- 13) Det må sikres at rivingsarbeid eller arbeid med å fjerne asbest utføres av foretak som kjenner til alle forholdsregler som må tas for å verne arbeidstakerne.
- 14) Arbeidstakere som blir eller kan bli eksponert for asbest, bør gis særlig opplæring som et vesentlig bidrag til å redusere faren forbundet med slik eksponering.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 330 av 16.12.2009, s. 28, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 141/2010 av 10. desember 2010 om endring av EØS-avtalens vedlegg XVIII (Helse og sikkerhet på arbeidsplassen, arbeidsrett og lik behandling av menn og kvinner), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 17 av 31.3.2011, s. 20.

⁽¹⁾ Uttalelse av 10. juni 2009 (ennå ikke offentliggjort i EUT).

⁽²⁾ Europaparlamentsuttalelse av 20. oktober 2009 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 26. november 2009.

⁽³⁾ EFT L 263 av 24.9.1983, s. 25.

⁽⁴⁾ Se vedlegg II del A.

- 15) Det bør fastsettes praktiske retningslinjer for den kliniske undersøkelsen av eksponerte arbeidstakere på bakgrunn av den nyeste medisinske kunnskapen på området, slik at sykdom forårsaket av asbest kan oppdages på et tidlig stadium.
- 16) Ettersom målet for det foreslåtte tiltak, som er å styrke vernet av arbeidstakere mot farene ved å være eksponert for asbest i arbeidet, ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene og derfor på grunn av tiltakets omfang og virkninger bedre kan nås på fellesskapsplan, kan Fellesskapet treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i traktatens artikkel 5. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går dette direktiv ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå dette målet.
- 17) Bestemmelsene i dette direktiv er et konkret ledd i gjennomføringen av det indre markedes sosiale dimensjon. Bestemmelsene begrenser seg til et minstemål for ikke unødig å hemme etablering og utvikling av små og mellomstore bedrifter.
- 18) Dette direktiv berører ikke medlemsstatenes forpliktelser med hensyn til fristene for innarbeiding i nasjonal lovgivning og anvendelse av direktivene oppført i vedlegg II del B —

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

Artikkel 1

1. Dette direktiv har som formål å verne arbeidstakere mot helsefare, herunder å forebygge slik fare, som oppstår eller kan oppstå som følge av eksponering for asbest i arbeidet.

I direktivet er det fastsatt grenseverdier for slik eksponering samt andre særskilte krav.

2. Dette direktiv berører ikke medlemsstatenes rett til å anvende eller innføre lover og forskrifter som sikrer arbeidstakere bedre vern, særlig med hensyn til å erstatte asbest med mindre farlige stoffer.

Artikkel 2

I dette direktiv menes med «asbest» følgende silikatmineraler med fiberstruktur:

- a) Aktinolit, CAS-nr. 77536-66-4⁽¹⁾b)
- b) Amosit, CAS-nr. 12172-73-5⁽¹⁾
- c) Antofyllitt, CAS-nr. 77536-67-5⁽¹⁾
- d) Krysofil, CAS-nr. 12001-29-5⁽¹⁾
- e) Krokidolit, CAS-nr. 12001-28-4⁽¹⁾
- f) Tremolit, CAS-nr. 77536-68-6⁽¹⁾

Artikkel 3

1. Dette direktiv får anvendelse på arbeidsoperasjoner der arbeidstakerne blir eller risikerer å bli eksponert for støv fra asbest eller asbestholdig materiale i arbeidet.

2. For de arbeidsoperasjonene som innebærer en fare for å bli eksponert for støv fra asbest eller asbestholdig materiale, skal denne faren vurderes, slik at det kan kartlegges hvordan og i hvilken grad arbeidstakeren blir eksponert for støv fra asbest eller asbestholdig materiale.

3. Under forutsetning av at arbeidstakernes eksponering er sporadisk og av lav intensitet, og dersom resultatene av risikovurderingen i henhold til nr. 2 klart viser at grenseverdien for asbesteksponering ikke vil bli overskredet i luften i arbeidsområdet, kan man unnlate å anvende artikkel 4, 18 og 19 dersom arbeidet omfatter

- a) kortvarig, ikke-kontinuerlig vedlikeholdsarbeid der det bare håndteres materialer som ikke lett smuldrer opp,
- b) fjerning av uskadd materiale der asbestfibrene er fast bundet i en matrise, uten at materialet skades,
- c) innkapsling og forsegling av asbestholdig materiale som er i god stand,
- d) overvåking og kontroll av luften samt innsamling av prøver for å fastslå om et bestemt materiale inneholder asbest.

4. Medlemsstatene skal, etter konsultasjon med partene i arbeidslivet og i samsvar med nasjonal lovgivning og praksis, utarbeide praktiske retningslinjer for å fastslå når det forekommer sporadisk eksponering av lav intensitet som fastsatt i nr. 3.

5. Arbeidstakerne og/eller deres representanter i foretaket eller virksomheten skal konsulteres i forbindelse med vurderingen nevnt i nr. 2, og vurderingen skal behandles på nytt når det er grunn til å tro at den ikke er riktig eller dersom det skjer faktiske endringer av arbeidsforholdene.

Artikkel 4

1. Med forbehold for artikkel 3 nr. 3 skal tiltakene nevnt i nr. 2–5 treffes.

2. Arbeidsoperasjonene nevnt i artikkel 3 nr. 1 skal omfattes av en meldingsordning som medlemsstatens vedkommende myndighet skal forvalte.

3. Arbeidsgiver skal sende inn meldingen nevnt i nr. 2 til medlemsstatens vedkommende myndighet før arbeidet påbegynnes, i samsvar med nasjonale lover og forskrifter.

Meldingen skal minst inneholde en kortfattet oversikt over

- a) arbeidsstedets beliggenhet,
- b) typer og mengder asbest som brukes eller håndteres,

⁽¹⁾ Nummer i CAS-registeret

- c) arbeidsoperasjoner samt metodene som skal anvendes,
- d) antall berørte arbeidstakere,
- e) dato for oppstart av arbeidet samt arbeidets varighet,
- f) tiltak som er iverksatt for å begrense arbeidstakernes eksponering for asbest.

4. Arbeidstakerne og/eller deres representanter i foretaket eller virksomheten skal ha tilgang til opplysningene i meldingen nevnt i nr. 2 om eget foretak eller egen virksomhet i samsvar med nasjonal lovgivning.

5. Hver gang det skjer endringer i arbeidsforholdene som kan medføre en vesentlig økt eksponering for støv fra asbest eller asbestholdig materiale, skal det sendes inn ny melding.

Artikkel 5

Sprøyting med asbest samt arbeidsmetoder som innebærer bruk av isolasjonsmateriale eller lyddempende materiale med lav tetthet (tetthet under 1 g/cm³) skal forbys.

Med forbehold for gjennomføring av andre fellesskapsbestemmelser om markedsføring og bruk av asbest, skal arbeidsoperasjoner som innebærer at arbeidstakerne eksponeres for asbestfibrer under utvinning av asbest, ved framstilling og bearbeiding av asbestprodukter eller ved framstilling og bearbeiding av produkter der asbest er tilsatt med hensikt, forbys, med unntak av behandling og disponering av produkter fra rivingsarbeid og fjerning av asbest.

Artikkel 6

For alle arbeidsoperasjoner nevnt i artikkel 3 nr. 1 skal arbeidstakernes eksponering for støv fra asbest eller asbestholdig materiale på arbeidsplassen reduseres til et lavest mulig nivå, og under alle omstendigheter til et nivå som ligger under grenseverdien fastsatt i artikkel 8, særlig gjennom følgende tiltak:

- a) Antallet arbeidstakere som blir eller kan bli eksponert for støv fra asbest eller asbestholdig materiale, skal begrenses mest mulig.
- b) Arbeidsprosessene skal være av en slik art at det ikke dannes asbeststøv eller, dersom dette viser seg å være umulig, være slik at det ikke forekommer utslipp av asbeststøv til luften.
- c) Alle lokaler og alt utstyr som brukes ved behandling av asbest, skal kunne rengjøres og vedlikeholdes regelmessig og effektivt.
- d) Asbest eller asbestholdige materialer som avgir asbeststøv, skal lagres og transporteres i egnet lukket emballasje.
- e) Avfall skal snarest mulig samles opp og fjernes fra arbeidsplassen i egnet lukket emballasje som merkes med

opplysninger om at den inneholder asbest. Dette tiltak får ikke anvendelse for bergverksdrift. Slikt avfall skal deretter håndteres i samsvar med rådsdirektiv 91/689/EØF av 12. desember 1991 om farlig avfall⁽¹⁾.

Artikkel 7

1. På grunnlag av resultatene fra en innledende risikovurdering og for å sikre at grenseverdien nevnt i artikkel 8 overholdes, skal det foretas regelmessige målinger av konsentrasjonen av asbestfibrer i luften på arbeidsplassen.

2. Prøvetakingen skal være representativ for arbeidstakerens individuelle eksponering for støv fra asbest eller asbestholdige materialer.

3. Prøvetakingen skal foretas etter samråd med arbeidstakerne og/eller deres representanter i foretaket.

4. Prøvetakingen skal foretas av tilstrekkelig kvalifiserte personer. Prøvene skal deretter analyseres i samsvar med nr. 6 i laboratorier som er utstyrt for fibertelling.

5. Prøvetakingen skal skje over et tidsrom som er tilstrekkelig langt til at en representativ eksponering kan fastsettes for en referanseperiode på åtte timer (et skift) gjennom målinger eller tidsveide beregninger.

6. Fibertelling skal, der det er mulig, utføres ved hjelp av et mikroskop med fasekontrast (PCM) i samsvar med metoden anbefalt av Verdens helseorganisasjon (WHO) i 1997⁽²⁾, eller etter en annen metode som gir tilsvarende resultater.

Ved måling av asbest i luften som nevnt i nr. 1, skal det bare tas hensyn til fibrer som er lengre enn fem mikrometer og tynnere enn tre mikrometer, og der forholdet mellom lengde og tykkelse er større enn 3:1.

Artikkel 8

Arbeidsgivere skal sørge for at ingen arbeidstaker blir eksponert for en konsentrasjon av asbest i luften som overskrider 0,1 fibrer per cm³ som et tidsveid gjennomsnitt (TWA) over åtte timer.

Artikkel 9

De endringer som er nødvendige for å tilpasse vedlegg I til dette direktiv til den tekniske utvikling, skal gjøres etter framgangsmåten i artikkel 17 i rådsdirektiv 89/391/EØF av 12. juni 1989 om iverksetting av tiltak som forbedrer arbeidstakernes sikkerhet og helse på arbeidsplassen⁽³⁾.

Artikkel 10

1. Dersom grenseverdien fastsatt i artikkel 8 overskrides, skal årsakene til overskridelsen fastslås, og det skal snarest mulig treffes tiltak for å bedre situasjonen.

⁽¹⁾ EFT L 377 av 31.12.1991, s. 20.

⁽²⁾ Bestemmelse av fiberkonsentrasjoner i luften. Anbefalt metode: optisk mikroskopi med fasekontrast (membranfiltermetoden). WHO, Genève 1997 (ISBN 92 4 154496 1).

⁽³⁾ EFT L 183 av 29.6.1989, s. 1.

Arbeidet i det berørte området kan fortsette bare dersom det blir truffet egnede tiltak for å verne arbeidstakerne.

2. For å kontrollere effektiviteten av tiltakene nevnt i nr. 1 første ledd skal det umiddelbart foretas en ny måling av asbestinnholdet i luften.

3. Dersom eksponering ikke kan reduseres på andre måter, og overholdelse av grenseverdien gjør det nødvendig å bruke personlig åndedrettsvern, skal denne løsningen ikke være permanent, og den enkelte arbeidstakers bruk av slikt verneutstyr skal begrenses til det strengt nødvendige. Under arbeid der det skal brukes personlig åndedrettsvern, skal det legges inn hvilepauser som fastsettes med henblikk på den fysiske og klimamessige belastningen og, der det er relevant, etter samråd med arbeidstakerne og/eller deres representanter i samsvar med nasjonal lovgivning og praksis.

Artikkel 11

Før rivings- eller vedlikeholdsarbeid påbegynnes, skal arbeidsgiverne, eventuelt ved å innhente opplysninger hos lokalets eiere, treffe alle tiltak som er nødvendige for å identifisere materiale som antas å inneholde asbest.

Dersom det foreligger den minste mistanke om at det finnes asbest i et materiale eller en bygning, får de relevante bestemmelsene i dette direktiv anvendelse.

Artikkel 12

Ved arbeidsoperasjoner som riving, fjerning av asbest, reparasjon og vedlikehold, der det kan forutses at grenseverdien fastsatt i artikkel 8 vil bli overskredet til tross for forebyggende tekniske tiltak for å begrense asbestinnholdet i luften, skal arbeidsgiveren treffe tiltak som sikrer at arbeidstakerne vernes under slikt arbeid, særlig ved at

- a) arbeidstakerne får utlevert egnet åndedrettsvern og annet personlig verneutstyr som de skal bære,
- b) det settes opp varselskilter som opplyser om at grenseverdien fastsatt i artikkel 8 kommer til å bli overskredet, og
- c) støv fra asbest eller asbestholdige materialer hindres i å spre seg utenfor lokalene eller arbeidsstedet.

Arbeidstakerne og/eller deres representanter i foretaket eller virksomheten skal konsulteres om disse tiltakene før slike arbeidsoperasjoner settes i gang.

Artikkel 13

1. Før rivingsarbeider eller arbeid med å fjerne asbest og/eller asbestholdig materiale fra anlegg, bygninger, apparater og installasjoner eller skip påbegynnes, skal det utarbeides en arbeidsplan.

2. I arbeidsplanen nevnt i nr. 1 skal det fastsettes hvilke tiltak som er nødvendige for å ivareta arbeidstakernes sikkerhet og helse på arbeidsplassen.

Planen skal særlig inneholde bestemmelser om

- a) at asbest og/eller asbestholdige materialer skal fjernes før rivingsarbeid påbegynnes, unntatt i tilfeller der dette vil medføre en større fare for arbeidstakerne enn dersom asbest og/eller asbestholdige materialer ikke fjernes,
- b) at personlig verneutstyr nevnt i artikkel 12 nr. 1 bokstav a) skal anskaffes dersom det er nødvendig,
- c) at når rivingsarbeidet eller arbeidet med å fjerne asbesten er fullført, skal det i samsvar med nasjonal lovgivning og praksis sikres at det ikke foreligger noen fare for asbesteksponering.

På anmodning fra vedkommende myndigheter skal planen også inneholde opplysninger om

- a) arbeidets art og forventede varighet,
- b) stedet der arbeidet utføres,
- c) hvilke metoder som benyttes dersom arbeidet innebærer håndtering av asbest eller asbestholdig materiale,
- d) egenskaper ved utstyret som brukes til
 - i) vern og dekontaminering av personalet som skal utføre arbeidet,
 - ii) vern av andre personer som befinner seg på arbeidsstedet eller i nærheten.

3. På anmodning fra vedkommende myndigheter skal de underrettes om arbeidsplanen nevnt i nr. 1 før det planlagte arbeidet påbegynnes.

Artikkel 14

1. Arbeidsgiverne skal sørge for å tilby egnet opplæring til alle arbeidstakere som blir eller kan bli eksponert for støv fra asbest eller asbestholdig materiale. Opplæringen skal gis regelmessig og kostnadsfritt for arbeidstakerne.

2. Innholdet i opplæringen skal være lett forståelig for arbeidstakerne. Det skal sette dem i stand til å tilegne seg de nødvendige kunnskaper og ferdigheter om forebygging og sikkerhet, særlig når det gjelder

- a) asbestens egenskaper og virkninger på helsen, herunder synergivirkningen med røyking,
- b) produkt- eller materialtyper som kan antas å inneholde asbest,
- c) arbeidsoperasjoner som kan medføre eksponering for asbest, og betydningen av forebyggende kontrolltiltak for å redusere eksponeringen,

- d) sikre arbeidsmetoder, sikre kontrolltiltak og sikkert verneutstyr,
- e) formålet med og riktig valg av åndedrettsvern, dets begrensninger og riktig bruk av det,
- f) nødprosedyrer,
- g) framgangsmåter for dekontaminering,
- h) avfallshåndtering,
- i) krav om helseundersøkelse.

3. Praktiske retningslinjer for opplæring av arbeidstakere som arbeider med asbestfjerning, skal utarbeides på fellesskapsplan.

Artikkel 15

Før rivingsarbeid eller fjerning av asbest påbegynnes, skal foretakene framlegge dokumentasjon på at de er kvalifisert på dette området. Dokumentasjonen skal framlegges i samsvar med nasjonal lovgivning og/eller praksis.

Artikkel 16

1. For alle arbeidsoperasjoner nevnt i artikkel 3 nr. 1 og med forbehold for artikkel 3 nr. 3 skal egnede tiltak treffes for å sikre at

- a) de stedene der disse arbeidsoperasjonene pågår
 - i) er klart avgrenset og merket med varselskilter,
 - ii) ikke er tilgjengelige for andre arbeidstakere enn de som i kraft av sitt arbeid eller sine plikter må oppholde seg der,
 - iii) omfattes av røykeforbud,
- b) områder avsettes der arbeidstakere kan spise og drikke uten å risikere å komme i kontakt med asbeststøv,
- c) egnet arbeids- eller vernetøy stilles til arbeidstakernes rådighet. Dette arbeids- eller vernetøyet skal ikke fjernes fra foretaket. Det kan likevel vaskes i vaskerier som er utstyrt spesielt for dette formål, og som ligger utenfor foretaket dersom det ikke selv foretar vask av tøy. I slike tilfeller skal transporten foregå i lukket beholder.
- d) arbeids- eller vernetøy og dagligtøy oppbevares atskilt,
- e) egnede og tilstrekkelige sanitærinstallasjoner, herunder dusjer, stilles til arbeidstakernes rådighet dersom det utføres arbeidsoperasjoner som avgir støv,
- f) verneutstyret oppbevares på et bestemt sted. Det skal kontrolleres og rengjøres etter hver bruk, og det skal treffes egnede tiltak for å reparere eller skifte ut ødelagt utstyr før videre bruk.

2. Arbeidstakerne skal ikke betale omkostningene ved gjennomføringen av bestemmelsene i nr. 1.

Artikkel 17

1. I forbindelse med arbeidsoperasjonene nevnt i artikkel 3 nr. 1 skal det treffes egnede tiltak slik at arbeidstakerne og deres representanter i foretaket eller virksomheten får tilstrekkelig informasjon om

- a) den mulige helsefaren som følger av eksponering for støv fra asbest eller asbestholdig materiale,
- b) de lovfestede grenseverdiene og nødvendigheten av kontrollmålinger av luften,
- c) bestemmelsene om hygienetiltak, herunder nødvendigheten av å avstå fra røyking,
- d) de forholdsreglene som skal tas med hensyn til bruk av verneutstyr og -tøy,
- e) de særlige forholdsreglene som skal begrense eksponeringen for asbest mest mulig.

2. I tillegg til tiltakene nevnt i nr. 1 og med forbehold for artikkel 3 nr. 3 skal det treffes egnede tiltak for

- a) å gi arbeidstakerne og/eller deres representanter i foretaket eller virksomheten tilgang til resultatene av målingen av asbestinnholdet i luften og forklare dem hva resultatene betyr,
- b) snarest mulig å underrette de berørte arbeidstakerne og deres representanter i foretaket eller virksomheten om resultatene dersom de overskrider grenseverdiene fastsatt i artikkel 8, samt om årsaken til overskridelsen, og å konsultere arbeidstakerne og/eller deres representanter i foretaket eller virksomheten om hvilke tiltak som skal treffes eller, i en nødssituasjon, informere om hvilke tiltak som er truffet.

Artikkel 18

1. Med forbehold for artikkel 3 nr. 3 skal tiltakene nevnt i nr. 2–5 treffes.

2. Den enkelte arbeidstaker skal gis adgang til en helseundersøkelse før vedkommende eksponeres for støv fra asbest eller asbestholdig materiale på arbeidsplassen.

Denne undersøkelsen skal omfatte en særlig undersøkelse av brystkassen. Vedlegg I inneholder praktiske anbefalinger til bruk for medlemsstatene i forbindelse med den kliniske undersøkelsen av arbeidstakerne. Disse anbefalingene skal tilpasses tekniske fremskritt etter framgangsmåten nevnt i artikkel 17 i direktiv 89/391/EØF.

Det skal gis adgang til en ny undersøkelse minst hvert tredje år så lenge eksponeringen varer.

Det skal føres helsejournal for hver enkelt arbeidstaker i samsvar med nasjonal lovgivning og/eller praksis.

3. På grunnlag av den kliniske undersøkelsen nevnt i nr. 2 annet ledd skal legen eller den myndighet som har ansvar for helseovervåkingen, i samsvar med nasjonal lovgivning gi råd om og avgjøre hvilke individuelle vernetiltak og forebyggende tiltak som skal treffes.

Disse tiltakene kan eventuelt innebære at vedkommende arbeidstaker ikke lenger skal eksponeres for støv fra asbest eller asbestholdig materiale.

4. Arbeidstakerne skal gis informasjon og veiledning om alle helseundersøkelser de kan gjennomgå når de ikke lenger eksponeres for asbest.

Legen eller den myndighet som har ansvar for helseovervåking av arbeidstakere, kan angi at det er nødvendig med fortsatt overvåking etter at eksponeringen for asbest er opphørt, i så lang tid de anser det som nødvendig for å verne den berørte persons helse.

Denne fortsatte overvåkingen skal utføres i samsvar med nasjonal lovgivning og/eller praksis.

5. Den berørte arbeidstaker eller arbeidsgiveren kan i samsvar med nasjonal lovgivning be om at vurderingen nevnt i nr. 3 revideres.

Artikkel 19

1. Med forbehold for artikkel 3 nr. 3 skal tiltakene nevnt i nr. 2, 3 og 4 treffes.

2. Arbeidsgiveren skal utarbeide et register over arbeidstakere som er pålagt å utføre arbeidsoperasjonene nevnt i artikkel 3 nr. 1, og i dette registeret skal angis arbeidsoperasjonenes art og varighet samt den eksponering arbeidstakerne utsettes for. Legen og/eller den myndighet som har ansvar for helseovervåkingen, skal ha tilgang til registeret. Hver arbeidstaker skal ha tilgang til de opplysningene i registeret som gjelder ham eller henne personlig. Arbeidstakerne og/eller deres representanter i foretaket eller virksomheten skal ha tilgang til anonymiserte kollektive opplysninger i registeret.

3. Registrene nevnt i nr. 2 og helsejournalene nevnt i artikkel 18 nr. 2 fjerde ledd skal, i samsvar med nasjonal lovgivning og/eller praksis, oppbevares i minst 40 år etter at eksponeringen er opphørt.

4. Dokumentene nevnt i nr. 3 skal i samsvar med nasjonal lovgivning og/eller praksis stilles til rådighet for den ansvarlige myndighet i tilfeller der foretakets virksomhet opphører.

Artikkel 20

Medlemsstatene skal fastsette passende sanksjoner som får anvendelse ved overtredelse av nasjonal lovgivning vedtatt i henhold til dette direktiv. Sanksjonene skal være virkningsfulle, stå i forhold til overtredelsen og virke avskrekkende.

Artikkel 21

Medlemsstatene skal føre register over alle kjente tilfeller av asbestose mesoteliom.

Artikkel 22

Medlemsstatene skal hvert femte år framlegge for Kommisjonen en rapport om den praktiske gjennomføringen av dette direktiv i form av et særskilt kapittel i den samlede rapporten omhandlet i artikkel 17a nr. 1, 2 og 3 i direktiv 89/391/EØF, som skal danne grunnlag for Kommisjonens vurdering, i samsvar med artikkel 17a nr. 4 i nevnte direktiv.

Artikkel 23

Medlemsstatene skal oversende Kommisjonen teksten til de viktigste internrettslige bestemmelser som blir vedtatt på det området dette direktiv omhandler.

Artikkel 24

Direktiv 83/477/EØF, som endret ved direktivene nevnt i vedlegg II, oppheves, uten at det berører medlemsstatenes forpliktelser med hensyn til fristene for innarbeiding i nasjonal lovgivning av direktivene oppført i vedlegg II del B.

Henvisninger til det opphevede direktivet skal forstås som henvisninger til dette direktiv og leses som angitt i sammenligningstabellen i vedlegg III.

Artikkel 25

Dette direktiv trer i kraft den 20. dag etter at det er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Artikkel 26

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Brussel, 30. november 2009.

For Europaparlamentet

J. BUZEK

President

For Rådet

B. ASK

Formann

VEDLEGG I

Praktiske retningslinjer for den kliniske undersøkelsen av arbeidstakerne nevnt i artikkel 18 nr. 2 annet ledd

1. Ut fra dagens kunnskaper kan det fastslås at eksponering for asbestfibrer kan framkalle følgende sykdommer:
 - asbestose,
 - mesoteliom,
 - lungekreft,
 - kreft i mage- og tarmkanal.
2. Legen og/eller den myndighet som har ansvar for helseovervåkingen av arbeidstakere som eksponeres for asbest, skal ha kjennskap til under hvilke forhold og omstendigheter den enkelte arbeidstaker eksponeres.
3. Helseundersøkelse av arbeidstakerne skal gjennomføres i samsvar med prinsipper og praksis innen arbeidsmedisinen. Den bør minst omfatte følgende tiltak:
 - føring av journal over arbeidstakernes helse og arbeidsforhold,
 - personlig samtale,
 - vanlig klinisk undersøkelse, særlig av brystkassen,
 - lungefunksjonsprøver (flyt-volumkurve med beregninger).

Legen og/eller den myndighet som har ansvar for helseovervåkingen, skal avgjøre om andre undersøkelser er nødvendige, som cytologiprøver av spytt, røntgenundersøkelse av brystkassen eller tomografi, på bakgrunn av den arbeidsmedisinske utvikling på området.

VEDLEGG II

DEL A

Opphevet direktiv med påfølgende endringer**(omhandlet i artikkel 24)**

Rådsdirektiv 83/477/EØF

(EFT L 263 av 24.9.1983, s. 25)

Rådsdirektiv 91/382/EØF

(EFT L 206 av 29.7.1991, s. 16)

Rådsdirektiv 98/24/EF

(EFT L 131 av 5.5.1998, s. 11)

bare artikkel 13 nr. 2

Europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/18/EF

(EUT L 97 av 15.4.2003, s. 48)

Europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/30/EF

(EUT L 165 av 27.6.2007, s. 21)

bare artikkel 2 nr. 1

DEL B

Liste over frister for innarbeiding i nasjonal lovgivning**(omhandlet i artikkel 24)**

Direktiv	Tidsfrist for innarbeiding
83/477/EØF	31. desember 1986 ⁽¹⁾
91/382/EØF	1. januar 1993 ⁽²⁾
98/24/EF	5. mai 2001
2003/18/EF	14. april 2006
2007/30/EF	31. desember 2012

⁽¹⁾ Denne datoen er endret til 31. desember 1989 med hensyn til virksomhet i forbindelse med utvinning av asbest.

⁽²⁾ Når det gjelder Republikken Hellas, er fristen for innarbeiding av direktivet i nasjonal lovgivning 1. januar 1996. Fristen for innarbeiding i nasjonal lovgivning av bestemmelsene om virksomhet i forbindelse med utvinning av asbest skal imidlertid være 1. januar 1996 for alle medlemsstater og 1. januar 1999 for Republikken Hellas.

VEDLEGG III

Sammenligningstabell

Direktiv 83/477/EØF	Dette direktiv
Artikkel 1 nr. 1	Artikkel 1 nr. 1
Artikkel 1 nr. 2	—
Artikkel 1 nr. 3	Artikkel 1 nr. 2
Artikkel 2 første til sjettede strekpunkt	Artikkel 2 bokstav a)–f)
Artikkel 3 nr. 1–3	Artikkel 3 nr. 1–3
Artikkel 3 nr. 3a	Artikkel 3 nr. 4
Artikkel 3 nr. 4	Artikkel 3 nr. 5
Artikkel 4 innledende tekst	Artikkel 4 nr. 1
Artikkel 4 nr. 1	Artikkel 4 nr. 2
Artikkel 4 nr. 2	Artikkel 4 nr. 3
Artikkel 4 nr. 3	Artikkel 4 nr. 4
Artikkel 4 nr. 4	Artikkel 4 nr. 5
Artikkel 5	Artikkel 5
Artikkel 6 nr. 1–5	Artikkel 6 bokstav a)–e)
Artikkel 7 og 8	Artikkel 7 og 8
Artikkel 9 nr. 2	Artikkel 9
Artikkel 10	Artikkel 10
Artikkel 10a	Artikkel 11
Artikkel 11 nr. 1 og 2	Artikkel 12 første og annet ledd
Artikkel 12 nr. 1	Artikkel 13 nr. 1
Artikkel 12 nr. 2 første ledd	Artikkel 13 nr. 2 første ledd
Artikkel 12 nr. 2 annet ledd første strekpunkt	Artikkel 13 nr. 2 annet ledd bokstav a)
Artikkel 12 nr. 2 annet ledd annet strekpunkt	Artikkel 13 nr. 2 annet ledd bokstav b)
Artikkel 12 nr. 2 annet ledd tredje strekpunkt	Artikkel 13 nr. 2 annet ledd bokstav c)
Artikkel 12 nr. 2 tredje ledd første strekpunkt	Artikkel 13 nr. 2 tredje ledd bokstav a)
Artikkel 12 nr. 2 tredje ledd annet strekpunkt	Artikkel 13 nr. 2 tredje ledd bokstav b)
Artikkel 12 nr. 2 tredje ledd tredje strekpunkt	Artikkel 13 nr. 2 tredje ledd bokstav c)
Artikkel 12 nr. 2 tredje ledd fjerde strekpunkt	Artikkel 13 nr. 2 tredje ledd bokstav d)
Artikkel 12 nr. 2 tredje ledd fjerde strekpunkt første understrekpunkt	Artikkel 13 nr. 2 tredje ledd bokstav d) i)
Artikkel 12 nr. 2 tredje ledd fjerde strekpunkt annet understrekpunkt	Artikkel 13 nr. 2 tredje ledd bokstav d) ii)
Artikkel 12 nr. 3	Artikkel 13 nr. 3
Artikkel 12a	Artikkel 14
Artikkel 12b	Artikkel 15
Artikkel 13 nr. 1 bokstav a)	Artikkel 16 nr. 1 bokstav a)
Artikkel 13 nr. 1 bokstav b)	Artikkel 16 nr. 1 bokstav b)

Direktiv 83/477/EØF	Dette direktiv
Artikkel 13 nr. 1 bokstav c) i) og ii)	Artikkel 16 nr. 1 bokstav c)
Artikkel 13 nr. 1 bokstav c) iii)	Artikkel 16 nr. 1 bokstav d)
Artikkel 13 nr. 1 bokstav c) iv)	Artikkel 16 nr. 1 bokstav e)
Artikkel 13 nr. 1 bokstav c) v)	Artikkel 16 nr. 1 bokstav f)
Artikkel 13 nr. 2	Artikkel 16 nr. 2
Artikkel 14 nr. 1 innledende tekst	Artikkel 17 nr. 1 innledende tekst
Artikkel 14 nr. 1 første til femte strekpunkt	Artikkel 17 nr. 1 bokstav a)–e)
Artikkel 14 nr. 2	Artikkel 17 nr. 2
Artikkel 15 innledende tekst	Artikkel 18 nr. 1
Artikkel 15 nr. 1–4	Artikkel 18 nr. 2–5
Artikkel 16 innledende tekst	Artikkel 19 nr. 1
Artikkel 16 nr. 1–3	Artikkel 19 nr. 2–4
Artikkel 16a	Artikkel 20
Artikkel 17	Artikkel 21
Artikkel 17a	Artikkel 22
Artikkel 18 nr. 1	—
Artikkel 18 nr. 2	Artikkel 23
—	Artikkel 24
—	Artikkel 25
Artikkel 19	Artikkel 26
Vedlegg II	Vedlegg I
—	Vedlegg II
—	Vedlegg III